

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ



ПАРАЗИТАРНІ ХВОРОБИ РИБ, БДЖІЛ ТА ХУТРОВИХ ЗВІРІВ

спеціальність	211 Ветеринарна медицина	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	ветеринарна медицина	факультет	ветеринарної медицини
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	фармакології та паразитології

ВИКЛАДАЧ

Мазанний Олексій Володимирович



Вища освіта – спеціальність ветеринарна медицина
 Науковий ступень - кандидат ветеринарних наук 16.00.11 Паразитологія, гельмінтологія
 Вчене звання - доцент кафедри паразитології
 Досвід роботи – більше 17 років
 Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше 25 методичних розробок;
- автор і співавтор більше ніж 115 наукових праць, в тому числі статті, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science – 2;
- деклараційні патенти на винахід – 4; навчальні посібники – 3; монографія – 1;
- науково-практичні і методичні рекомендації – 9;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	0509649551	електронна пошта	mazanny78@ukr.net	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	-------------------	-----------------------	--------

До викладання дисципліни долучені: доценти, кандидати вет. наук: Нікіфорова Ольга Василівна, Люлін Петро Володимирович

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	набуття теоретичних і практичних знань з діагностики, лікування та профілактики паразитарних хвороб риб, бджіл та хутрових звірів, отриманні практичних навичок в проведенні оздоровчих заходів у рибницьких господарствах, на пасіках та звірогосподарствах і опановуванні практичними навичками діагностики та боротьби з паразитарними хворобами риб, бджіл та хутрових звірів в умовах виробництва
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проект
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	- здатність проводити оцінку стану здоров'я тварин, хворих на паразитарні хвороби (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, СК2, СК3, СК4, СК6, СК7, ПРН4, ПРН5, ПРН7) / імітаційний командний проєкт 1 - здатність прогнозувати перебіг паразитарних хвороб та ефективність заходів боротьби (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, ЗК11, СК2, СК3, СК4, СК6, СК7, СК8, СК12, СК13, ПРН4, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10)/ індивідуальні завдання з аналізу нормативної бази - здатність оцінювати якість лікування і профілактичних заходів за паразитарних хвороб (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, ЗК11, СК2, СК3, СК8, СК12, СК13, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10) / індивідуальні практичні завдання - здатність діагностувати порушення в організмі тварин хворих на паразитарні хвороби (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, СК2, СК3, СК4, СК6, СК7, ПРН4, ПРН5, ПРН7) / тренінг , командний проєкт 2 - втілення механізмів збереження навколишнього середовища та біобезпеки за паразитарних хвороб тварин (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, СК3, СК6, СК11, ПРН4, ПРН6, ПРН9) / окремий елемент командного проєкту 1
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекцій, 18 годин практичні; 60 годин самостійна робота; контрольне тестування (2); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	після засвоєння наступних компонентів: Інвазійні хвороби риб. Інвазійні хвороби бджіл та хутрових звірів.

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної галузі та професії. ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК12. Прагнення до збереження навколишнього середовища. СК2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час професійної діяльності. СК3. Здатність дотримуватись правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності. СК4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою	Програмні результати навчання	ПРН4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики паразитарних хвороб тварин. ПРН5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень за паразитарних хвороб тварин. ПРН6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології. ПРН7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики паразитарних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів. ПРН8. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб
-------------	--	-------------------------------	--

формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.

СК6. Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

СК7. Здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.

СК8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

СК11. Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин у професійній діяльності.

СК12. Здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.

СК13. Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.

різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

ПРН9. Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.

ПРН10. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Розділ 1. ІНВАЗІЙНІ ХВОРОБИ РИБ

Лекція 1.	Хвороби риб, спричинені найпростішими, моногеніями та трематодами (кокцидіоз, сфероспороз, аероцистит (ЗПП), циліофорози, дактилогірози, гіродактильози, дискокотильоз, опісторхідози, гетерофіїдози, диплостомози).	Практичне заняття (ПЗ) 1	Діагностика протозоозів та моногеноїдозів риб. 1. Освоїти методи діагностики протозоозів (кокцидіоз, сфероспороз, аероцистит, циліофорози). 2. Освоїти методи діагностики моногеноїдозів (дактилогірози, гіродактильози, дискокотильоз).	Самостійна робота	Протозоози (міксобольози, мікроспоридіози та апіозомоз) та моногеноїдози (тетраонхоз, диплозоонози) риб. Трематодози (ехінохазмоз, сангвінікольоз, постодиплостомоз, тетракотильоз) риб.
		ПЗ 2	Діагностика трематодозів риб. 1. Освоїти методи діагностики трематодозів (опісторхідози, гетерофіїдози, диплостомози).		
Лекція 2.	Хвороби прісноводних риб, спричинені цестодами (дифілоботріоз, каріофільоз, каріоз, лігулідози, ботріоцефальоз).	ПЗ 3	Діагностика цестодозів риб. 1. Освоїти методи діагностики цестодозів (дифілоботріоз, каріофільоз, каріоз, лігулідози, ботріоцефальоз).		Цестодози (тріенофороз, ділєпідоз, ціатоцефальоз, протеоцефальози) риб. Акантоцефальози (ехіноринхоз,

Лекція 3.	Хвороби прісноводних риб, спричинені нематодами, акантоцефалами та крустацеями (філометроїдоз, рафідаскаридоз, неошіноринхоз, помфоринхоз, ергазильоз, лерніоз, аргульоз).	ПЗ 4	Діагностика нематодозів, акантоцефальозів та крустацеозів риб. 1. Освоїти методи діагностики нематодозів (філометроїдоз, рафідаскаридоз). 2. Освоїти методи діагностики акантоцефальозів (неошіноринхоз, помфоринхоз). 3. Освоїти методи діагностики крустацеозів (ергазильоз, лерніоз, аргульоз).		метехіноринхоз) та крустацеози (сінергазильоз) риб.
Розділ 2. ІНВАЗІЙНІ ХВОРОБИ БДЖІЛ ТА ХУТРОВИХ ЗВІРІВ					
Лекція 4.	Інвазійні хвороби бджіл (акарози, ентомози, протозоози).	ПЗ 5	Лабораторна діагностика інвазійних хвороб бджіл. 1. Вивчити морфолого-біологічні особливості і діагностичні ознаки збудників ноземозу та амебіазу, вароозу та акарапозу, браульозу та конопідозів бджіл. 2. Освоїти методи спеціальної лабораторної діагностики протозоозів, акарозів та ентомозів бджіл. 3. Провести дослідження трупів бджіл, розплоду на наявність кліщів Варроа. 4. Ознайомитися з лікувально-профілактичними препаратами і схемами їх застосування. Скласти план лікувально-профілактичних заходів при вароозі, акарапідозі та браульозі бджіл.	Самостійна робота	Протозойні хвороби бджіл (грегариноз та критидіоз). Акарози та ентомози бджіл (тропілелапсоз та екзоакарапідоз, мелеоз, меліттобіоз та сенотаїніоз). Вороги (домовий кліщ, багатоніжки, філанти (бджоляний вовк), шершні) та шкідники (мебельна міль, жук шкіроїд, щипавка) бджіл. Протозоози (бабезіоз, кокцидіїдоз, саркоцистоз, токсоплазмоз) хутрових звірів.
Лекція 5.	Протозоози, трематодози, цестодози та нематодози хутрових звірів (трипаносомоз, лейшманіоз, гіардіоз, опісторхідоз, аляріоз, теніїдоз, ехінококоз, дифілоботріоз, дирофіляріоз, токсакароз, токсаскароз, трихінельоз).	ПЗ 6	Діагностика протозоозів хутрових звірів. 1. Освоїти методи діагностики протозоозів (трипаносомоз, лейшманіоз, гіардіоз).		Трематодози (ехінохазмоз, метагоніmoz, гетерофіоз, нанофіетоз, парагоніmoz, шистосомоз) хутрових звірів.
		ПЗ 7	Діагностика трематодозів та цестодозів хутрових звірів 1. Освоїти методи діагностики трематодозів (опісторхідоз, аляріоз). 2. Освоїти методи діагностики цестодозів (теніїдоз, ехінококоз, дифілоботріоз).		Цестодози (дипілідіоз, мезоцестоїдоз) хутрових звірів.
		ПЗ 8	Діагностика нематодозів хутрових звірів 1. Освоїти методи діагностики нематодозів (дирофіляріоз, токсакароз, токсаскароз, трихінельоз).		Нематодози (анкілостомоз, унцинаріоз, кренозомоз, спіроцеркоз, діоктофімоз, трихуроз, капіляріоз,

Лекція 6.	Арахноентомози хутрових звірів (саркоптоз, нотоєдроз, хейлетіоз, демодекоз, сифонаптерози, малофагози).	ПЗ 9	Діагностика арахноентомозів хутрових звірів. 1. Освоїти методи діагностики акарозів (саркоптоз, нотоєдроз, хейлетіоз, демодекоз). 2. Освоїти методи діагностики ентомозів (сифонаптерози, малофагози).	дракункульоз) хутрових звірів. Арахноентомози (отодектоз, ліногнато́з) хутрових звірів.
-----------	---	------	--	--

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	- Глобальна паразитологія: підручник / [В. Ф. Галат, А. В. Березовський, Н. М. Сорока та ін.]. К.: ДІА, 2014. 568 с. - Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник / [В. Ф. Галат, А. В. Березовський, Н. М. Сорока, М. П. Прус]. К.: Урожай, 2009. 368 с. - Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. практикум: навч. посібник / [В. Ф. Галат, А. В. Березовський, М. П. Прус, Н. М. Сорока]. К.: Вища освіта, 2004. 238 с. - Вовк Н. І., Божик В. Й. Іхтіопатологія. К.: Агроосвіта, 2014. 308 с. - Микитюк П. В., Якубчак О. М. Хвороби прісноводних риб. К.: Урожай, 1992. 187 с. - Секретарюк К. В. Ветеринарна іхтіопаразитологія. М.: Универсум паблішинг, 2003. 306 с. - Галатюк О. Є. Хвороби бджіл та основи бджільництва: навчальний посібник. Житомир: «Полісся», 2017. 300 с.	Методичне забезпечення	- Березовський А. В., Воловик Г. П., Збожицька О. В. Рекомендації з діагностики, лікування та заходів профілактики кишкових цестодозів ставкових риб. К.: Ветінформ, 2005. 15 с. - Діагностика і заходи боротьби з основними інвазійними хворобами прісноводних риб (методичні рекомендації) / Ю. О. Приходько, А. В. Євтушенко, І. Д. Євтушенко, О. В. Мазанний. Харків, 2012. 52 с. - Приходько Ю. О., Євтушенко А. В. Рекомендації щодо заходів боротьби з лігульозом та диграмо́зом риб у рибопромислових водоймах. Харків, 2003. 8 с. - Секретарюк К. В. Лабораторна діагностика інвазійних хвороб риб. Львів, 2001. 204 с. - Діагностика і стратегія основних заходів щодо боротьби і лікування інвазійних хвороб медоносної бджоли (методичні вказівки) / Е. В. Руденко, І. Г. Маслий, С. М. Немкова, О. В. Свиридов. К.: Ветінформ, 2005. 38 с. - Методичні рекомендації з діагностики, профілактики та лікування основних інвазійних захворювань бджіл / Ю. О. Приходько, В. Я. Пономаренко, А. М. Пономаренко, О. В. Федорова, В. С. Булавіна. Х., 2013. 28 с. - Назаренко О. С., Євстаф'єва В. О. Рекомендації з діагностики та заходів боротьби за вароозу медоносних бджіл. Полтава, 2019. 30 с. - Методи лабораторної діагностики паразитарних хвороб тварин (методичні рекомендації) / Ю. О. Приходько, В. І. Бирка, О. В. Федорова та ін. Х., 2018. 45 с. - Іхтіопатологія: методичні рекомендації «Діагностика і заходи боротьби з основними інвазійними хворобами прісноводних риб» для здобувачів факультетів ветеринарної медицини, біотехнології та природокористування і слухачів Інституту післядипломної освіти /укладачі: О. В. Нікіфорова, В. С. Булавіна, О. В. Мазанний. Х., 2024. 71 с.
------------	---	------------------------	--

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання (диф. залік, іспит)	100 бальна ECTS (стандартна)	до 100	40 % - підсумкове тестування 60 % - поточна робота студента протягом семестру
Підсумкове оцінювання (нз)		до 100	100 % - усереднена оцінка за розділи
Оцінювання розділу	100 бальна сумарна	до 30	30 % - відповіді на тестові питання
		до 30	30 % - результат засвоєння блоку самостійної роботи
		до 40	40 % - активність студента на заняттях (усні відповіді)

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.